

BERTSO BERRIAK NIESSEN BERRIARI JARRIAK

Julian Albistur Aranburu

Doinua: Iparragirre abila dela

FABRIKA

1.
Historiari errespetua,
beraz ohartu gaitezen;
leku horretan aurkitzen zena
fabrika bat zen hain zuzen.
Elektrikari-tresnak
eraikitzen onenak,
baina herritik joan zen;
orain urruti ez dago baina
hemen sortu zen Niessen.

2.
Ekoizten ziren, besteak beste,
entxufe eta krisketa;
etxe guztiak hornitu behar
eta ez zen berriketa.
Estatu mailan lider,
izana mila bider;
ahultasunean tarteka.
Gero itxi ta Oiartzunera
egin zuten aldaketa.

TXIMINIA

3.
Tximini zaharra aurrena bota,
berria egin ondoan;
nahiz eta lerdan ikusi hura
hain egoera sendoan.
Langileen nekea
bihurtzen zuen kea;
zer nahi dute oraingoan?
Jatorrizkoa zergatik kendu;
ez al zegoen ondo han?

4.
Adreilu zaharrak berrian jarri,
mantendu nahirik itxura;
baina barrutik burdinezkoa,
orain daukan egitura;
eta goian txapela,
erabaki txepela;
sortarazten du tristura:
berria baita kopia hutsa;
jatorrizkoa zen hura.

PILOTALEKUA

5.

Kirol anitzen leku izana:
pilota, eskubaloia...
Ezker paretak neurtzen zuela
pilotarien sasoia.
Txikituta uztea,
egin gabe bestea,
ez zen nahiko arrazoia;
errespeturik gabe tratatu
zuten betiko frontoia.

6.

Frontoi luzea, sabairik gabe,
hasieran irekia;
gero estali egin zutenez,
jokatzeko egokia.
Hortik kendu beharra,
zegoelako zaharra,
ez ote zen aitzakia?
Erosoago ez da gelditzen
orain dagoen tokia.

BASERRITARRAK

7.

Tximiniaren ondoan daude
baserritarrak erreta,
ez daude oso leku onean
jartzen badugu arreta.
Oraingo saltokia
ez bada egokia,
nola ordaindu errenta?
Babestu gabe gelditzen baita
hor erosleen errenka.

8.

Azak izoztu, letxuak busti,
haserre nekazariak;
hasieratik euren kexuak
izan dira ugariak;
baina laguntza gutxi:
berdin dituzte utzi;
baztertuta eskariak...
Baserritarrak kaltetu eta
besteentzat opariak.

PLAZA

9.

Nire iritziz gauza ugari
gaizki daude beharbada;
halere gure agintariek
zerbait ona dute laga.
Izendatzea plaza,
ez dakit zen erraza;
euskal kutsua du hara:
herri kulturen murgildu baita
Xabier Olaskoaga.

10.

Bere bizitzan landuak ditu
kantua eta bertsoa
eta euskara izan da beti
beraren unibertsoa.
Kulturaren maitale,
jantzia den seinale,
jaso arren eraso;
hau gutxi balitz, umila eta
gozoa bezain zintzoa.

ZINEMAK

11.

Urte hauetan zinemarik ez,
orain sei egin berriak;
berandu baina, jada aukera
ederra dauka herriak.
Zergatik Donostira,
autobusean bira,
asetzeko egarriak?
Orain Hollywood herrian dugu;
erne begi-belarriak!

12.

Reina, On-bide ta Alameda,
garai batean bai hiru;
urte hauetan ikusi denez
ez daukagu nahiko diru;
tristeak ondorenak,
itxi zirenez denak;
guztioak gara testigu.
Orain berriro ez joateak
zer dakarren badakigu.

MERKATARITZA-GUNEA

13.

Non erosia badago orain,
anitza baita aukera;
herria beraz gelditu zaigu
hiriburuen antzera.
Ordutegi zabala,
gaur behar den bezala;
gauza ugari batera:
zina joan, gauzak erosi,
afaldu eta etxera.

14.

Kulturgunea elkartu dute
eraikin berriarekin;
uztatu eta denen artean
lortzeko hainbat etekin.
Garai bateko kea
bihurturik trukea,
betiko izenarekin;
urte askotan jarrai dezala
bertan ekin eta ekin.